

ARNHEMISCHE SCOURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal
in de week wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag,
Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, is
f 5. in de drie maanden.

Donderdag 20 Januari

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal
in de week wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag,
Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, is
f 5. in de drie maanden.

Ontwerp van wet, betrekkelijk de onder-
dersteuning van behoeftigen.

IV.

Het verslag der centrale sectie over het voorstel van den heer NEDERMEYER VAN ROSENTHAL, strekkende tot herziening van de artikelen 130, 131, 132, en 133 der grondwet, waartoe hij zich door het wetsontwerp omtrent de uitoefening van het stem- en kiesrecht gedrongen gevoelde, is niet zeer uitlokkend om eene gelijke proef tot wijziging van artikel 4 der grondwet te nemen; de wet, betrekkelijk de ondersteuning van behoeftigen, levert daartoe anders eene gereede aanleiding.

De regering beklagt zich, dat vooral de gemeenten, aan de grenzen gelegen, gedurig overlast hebben van behoeftige vreemdelingen, die zich daar nederzetten, weldra ten laste der armenkassen komen. Om dit te voorkomen wordt, bij artikel 4 der grondwet, de bevoegdheid toegekend, om van iederen vreemdeling een voldoende bewijs te vorderen, dat, indien hij, gedurende het verblijf in Nederland, onderstand mocht behoeven, het bestuur, door hetwelk die wordt verstrekt, van buitenslands schadeloos gesteld zal worden, en om, bij gebreke der overlegging daarvan, de inwoning te weigeren; in welk geval zoodanige vreemdeling ten koste van den staat zal kunnen worden gebragt over de grenzen van het rijk.

Wij hebben den heer CORVERHOOF hoorren klagen, dat bij de jeugd alle eerbied voor de wet verloren gaat; — maar wij vragen: wint de regering hier eerbied voor de grondwet?

Allen, die van de grenzen afgehoord worden van het rijk bevinden, hetzij ingezetenen, hetzij vreemdelingen, hebben geen aanspraak op bescherming van persoon en goederen.

Wij kennen de gronden, waarop men zich beriep, zoo dikwijls artikel 4 verworden en miskend werd, indien redenen van convenientie, van nut en noodzakelijkheid, bij de interpretatie van het artikel, geschreven staat, gronden genoemd worden!

Zoo dikwijls artikel 4 geschonden is, hooren wij uitroepen: Maar moet ons land een broeinest worden voor alle vreesde politieke warhoofden? Maar moet het de schuilplaats worden voor

alle dieven en moordenaars? Moeten wij dan deerteurs en aaschand slag van volk met open armen ontvangen? En nu zal men wellicht ten voordeele van het aangehaalde artikel 25 der conceptwet, met emphase vragen: of alle vreemde natien dan het recht zullen hebben, om hunne armen naar Nederland als naar het kosthuis van Europa te zenden?

En wij antwoorden: zoolang artikel 4 der grondwet bestaat, ja! Maar wie belet ons artikel 4 te veranderen? Dat artikel, ofschoon het zijne wording aan een vrijzinnig, edel beginsel verschuldigd is, deugt niet, om zijne algemeenheid. »Vreemdelingen hebben recht op dezelfde bescherming, als ingezetenen.» Wij gelooven niet, dat de behendigste rechtsverdraaijer iets anders uit de duidelijke woorden van het artikel lezen kan. Daaruit volgt dan, dat op hetzelfde misdrijf voor vreemdelingen geen andere straf mag worden gesteld, dan voor ingezetenen; dat men voor dezelfde daad den ingezetenen niet gunstiger mag behandelen dan den vreemdeling. Is nu armoede zoo groot een misdrijf, dat men iemand deswege het land uit kan zetten, dan mag er geen onderscheid tusschen vreemden en ingezetenen gemaakt worden, en hoe laconisch zou dan de wet niet in een éenig artikel kunnen bevat worden! »Ieder, die tot armoede vervalt en ondersteuning behoeft, zal op »s lands kosten over de grenzen worden gebragt.» Als de naburen ze maar niet terugzonden, zou men moeijlijk een meer radicaal middel tegen het toenemend pauperismus kunnen uitdenken!

Is de armoede, daarentegen, geen misdrijf, kan armoede, behoefte om ondersteuning te genieten, de straf van uitbanning niet wettigen, — dan mag men die evenmin op den vreemdeling, als op den ingezetenen toepassen; want artikel 4 verzekert hun, dat hunne personen dezelfde bescherming zullen genieten. Onder bescherming is ook begrepen de waarborg tegen willekeurige uitzetting; en is die bescherming voor ingezetenen en vreemden dezelfde, dan kan de uitzetting in geen geval voor den éen bepaald worden, als zij het niet voor den ander is.

De regering schijnt zeer bevreesd voor alle verandering der grondwet. Waarom haar dan in minachting gebragt, door hare bepalingen te verworden en te ver-

dragen; ja, ze als niet geschreeven te beschouwen, zoodra men bevindt, dat zij hindert?

Wanneer het het opperbestuur der koloniën geldt, dan! ja dan — tegen alle constitutionele begrippen aan — wordt er aan de duidelijke woorden van artikel 59 vastgehouden, en men weet miljoenen schats aan de controle der Staten-Generaal te oanhouden; maar als men schattersraden meent te moeten oprigten, of een niertw stelsel van stem- en kiesrecht wil invoeren, of noodig acht vreemdelingen het land uit te zetten, — dan zijn de woorden der grondwet niet alleen onbegrijpelijk rekbaar, maar men weet ze ter zijde te stellen, door zich te beroepen op de nadeelige gevolgen, die de toepassing der grondwet hebben zou.

De staat, die tot grondslag aanneemt, dat geene armoede recht tot onderstand geeft, behoeft dien dus evenmin aanden vreemdeling als aanden ingezetenen te rekenen; en daar de vreemdeling, volgens de wet, reeds geen domicilie van onderstand heeft, waart hij vragen kan, — zoo volgt van zelf reeds, dat hij of zelf zijnen kost moet verdienen, of van honger vergaan. Maar dan zal hij bedelen, stelen, rooven, moorden! En is het dan niet beter hem voor den nood te bewaren, die hem tot zulke misdaden kan aanzetten? Wij stemmen het volgaarne toe en begrijpen, dat juist om die reden de noodzakelijkheid bestaat, artikel 4 der grondwet te herzien, opdat de wetgever daartoe de bevoegdheid erlange.

Buitenlandsche berichten.

ENGLAND.

Londen, 20 Jan. Heden ten twee heeft de leidskancelier en de leden van de Kamer der Lords, voer afgegaan door de denwaarders en andere beambten bij de Kamer, zich begereen naar het paleis van Buckingham, om aan de koningin het advies in antwoord op de troonrede aan te bieden.

Na eene korte vergadering, hebben zich ook de president en een veertigtal leden van de Kamer der gemeenten in gewone kleding op hetzelfde uur begeven naar het paleis, om ingelijks aan H. M. het adres der Kamer aan te bieden.

Volgens den Standard zenden de handelsstatkundige maatregelen, welke sir R. Peel maandag avond in het Parlement zoude voordragen, eerst den volgende avond door dien staatsman voorgedragen worden. Er zal aanstaanden maandag, onder voorspraak der koningin, een kabinetraad worden gehouden.

FRANKRIJK.

Parijs, 25 Jan. De Kamer afgevaardigden zal waarschijnlijk maandag of dinsdag de discussie aanvan-

gen over de 4de paragraaf van het ontwerp van adres, zwaart in deze woorden: de verschillende wetsontwerpen, welke Uwe Majesteit ons zegt te willen aanbieden, zullen het onderwerp onzer ernstigste overweging zijn. Het is bij deze gelegenheid, dat de kwestie nopens de universiteit zal behandeld worden. Vijf redenaars hebben zich reeds doen inschrijven, om over de kwestie te spreken; het zijn de heeren de Toogville, de Saint-Priest, Saint-Marc Girardin en Beshard.

Een der dagbladen beweert, dat, na de redevoering van den heer Odilon-Barrot, vele leden van de linkerzijde zich hebben laten schrappen van de vereeniging, die zijnen naam draagt.

Men heeft opgemerkt, dat de heeren Guizot en Thiers gisteren in de zaal der conferencien langon tijd arm in arm op- en neder- hebben gewandeld en een langdurig gesprek met elkander hebben gehouden.

Indien men de allerzelds verspreide geruchten mag gelooven, zou in het kabinet oneenigheid zijn ontstaan. Het ministerie zou in twee partijen zijn verdeeld; aan het hoofd der eene staat de maarschalk Solms, aan dat van de andere de heer Guizot. Men zegt, dat het de zaken van Algérie zijn, welke dezen tweespalt hebben te weeg gebracht. De maarschalk weigert, om aan de leden van den raad de dépêches mede te deelen, die hij van den heer Moline de St. Foix ontvangt. Wanneer zij te Parijs aankomen, begeven beide ministers zich naar de Tuilerien en deelen de brieven rechtstreeks aan den koning mede. De heeren Guizot, Duchatel en de overige ministers nemen met die handelwijze geen genoegen, en vermits hunne reclamatiën zonder werking zijn gebleven, heeft de koningleiding tot oneenigheid gegeven.

De Messenger widerspreekt op het stelligt, dat er uit het westen van Algérie ongunstige tijdingen zouden zijn gekomen. Volgens dit blad zonde uit de ontvangene berichten blijken, dat Abd-el-Kader, wel verre van den Franschen eene nederlaag te hebben toegebracht, eich naar het Zuid-Westen wendt en Marokko poogt te naderen.

Men had gezegd, dat de Jeaniten hun huis in de rue des Postes hadden verlaten. Het is eene dwaling; deze eerwaarde vaders hebben den storm voorbij laten waaijen, maar nu hebben zij zich weder in hetzelfde in vijf aanzienlijk getal gevestigd.

Men verwacht, dat ten gevolge van het bijna eenstemmige verlangen der algemeene raden, in den loop dezer zitting, een wets-ontwerp aan de Kamers zal aangeboden worden ten einde de noodige fondsen aan te vragen voor de oprigting van zeker aantal beleelaarsgestichten in de departementen.

Er is sprake om eene geheele hervorming te brengen in het ministerieel van onze koloniën, en om hetzelfde te doen overeenstemmen met dat, hetwelk tegenwoordig in geheel Frankrijk aangenomen is. Eene commissie zal eerstdaags benoemd worden, ten einde de middelen te onderzoeken, welke tot volvoering van dit plan kunnen strekken.

Voor eenige maanden ontdekte de eigenaar van een huis, in de rue des Marmosets, terwijl hij opzagen liet doen om zijn huis te herstellen, eene volmaakt goed geconserveerde medaille, met het opschrift: *Bouw geene nieuwe woning op dezen met vloek beladen grond.* Deze vond werd ter kennis van de autoriteit gebracht, welke voorloopig heeft bevolen den arbeid van opbouw te staken. Volgens oude Parijsche overleveringen, welke Daloure mededeelt, zou het op deze plaats, om een slechter menschenleesch verkocht. Een aanzienlijk persoon uit dien tijd had het verlof verkregen, om aldaar een huis te mogen bouwen, onder voorwaarde dat het het laatste zou zijn.

Binnenlandsche berigten.

Gravenhage, 27 jan. Z. M. heeft, bij besluit van 18 dezer, den heer G. Voet benoemd tot lid der commissie van administratie, over het huis van burgerlijke en militaire verzekering te Arnhem, ter vervanging van wijlen jhr. mr. H. A. van Rappard.

Een opgave, van regeringswege het licht ziende, van de staat der Nederlandsche zeemagt op 1 januari 1846, als volgt:

2 Liniëschepen der eerste klasse, elk van 84 stukken; 5 liniëschepen der tweede klasse, elk van 74 stukken; 3 fregatten der eerste klasse, 2 van 60 en 1 van 54 stukken; 14 fregatten der tweede klasse,

11 van 44, 2 van 38 en 1 van 32 stukken; 3 geraserde fregatten; 12 kuil-korvetten, waarvan 6 van 28 en 6 van 26 stukken; 4 gladdeks-korvetten, waarvan 2 van 22 en 2 van 20 stukken; 14 brikken der eerste klasse, waarvan 10 van 18 en 4 van 19 stukken; 6 brikken van de tweede klasse en aviso's, waarvan 5 van 14 en 1 van 8 stukken; 12 schoonebrikken, waarvan 11 van 6 en 1 van 5 stukken; 9 schooners, waarvan 4 van 14 en 5 van 8 stukken; 14 gongschepen, waarvan is 1 van 8, 6 van 7, 2 van 6 stukken, enz.; 2 instructie-vaartuigen, 1 van 12 stukken; 3 transportschepen; 10 kanonneerbooten, a 1 mortier en 3 stukken; 35 kanonneerbooten grootmodel, en 30 dito klein model.

Op den 1sten januari jl. waren van deze schepen in dienst: 1 fregat, 1ste klasse, de *Rijn*; 5 fregatten, 2de klasse, de *Schelde*, de *Sambre*, de *Maas*, *Jason* en *Ceres*; terwijl *Euridice* strekt tot logementschip te Vlissingen; 4 kuil-korvetten, als: *Jano*, *Triton*, *Ajaks* en *Boreas*; *Hippomenes* sinekt tot kaserneschip te Amsterdam; 7 brikken der 1ste klasse, als: *Deho*, *Pegasus*, dieneude tot kostschip te Rotterdam; de *Maermitje* en de *Boermeester*; de *Zwaluw*, de *Haai* en de *Lans*; 5 brikken der 2de klasse en aviso's, als: de *Vliegende Visc*, de *Snelheid*, de *Arënt*, de *Pijl* en de *Brak*; 7 schoonebrikken, als: de *Windhond*, de *Lansier*, de *Huzaar*, de *Dolfin*, *Egmond*, *Zephyr* en *Banka*; 7 schooners, als: *Circe*, *Janus*, *Argo*, de *Camoleon*, de *Fos*, de *Wesp* en de *Adder*; 7 stoomschepen, als: *Bromo*, *Morapt*, de *Cycloop*, *Vesuvius*, *Cerberus*, *Hele* en *Curacao*; 1 instructie-vaartuig: *Dracon*; en 2 transportschepen: *Prins Willem Frederik Hendrik* en de *Merwede*.

In aanbouw zijn: 3 liniëschepen der 2de klasse (*Tromp*, de *Ruyter* en de *Admiraal van Wassenaar*); 3 fregatten der 2de klasse (*Prins Hendrik der Nederlanden*, *Prinses Sophia* en *Holland*); 3 kuil-korvetten (*Java*, *Samarang* en *Bornio*); 1 gladdeks-korvet (*Atalanta*); 4 brikken der 1ste klasse, (het *Zeepaard*, de *Zeehond*, de *Cachelet* en de *Bruinvisch*); 5 schoonebrikken, als: *Banda*, *Ambon*, *Saparoea*, *Ternate* en *Bembang*; 1 schooner, de *Schorpien*, en 3 stoomschepen: *Curacao*, *Onrust* en *Samarang*.

Admiraal van de vloot, is: Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden. Aan hoogsdeszelfs militair huis is geattacheerd de schout-bij-nacht Z. B. van den Bosch, kommandant van Z. Ms. zeemagt in Oostindijë en inspecteur der marine aldaar;

Het korps officieren der Nederlandsche marine bestond op 1 januari jl. uit: 3 vice-admiraals (*E. Lucas*, *J. C. Rijk* en *J. P. Machielsen*); 3 schouten bij nacht *D. Buys*, *J. C. Koopman* en *E. B. van den Bosch*; 23 kapiteins, waaronder Z. K. H. prins Willem Frederik Hendrik; 29 kapitein-luitenants; 100 luitenants der 1ste klasse; 175 luitenants der 2de klasse; 59 adelborsten der 1ste klasse; 8 officieren van gezondheid der 1ste klasse; 38 officieren van gezondheid der 2de klasse; 36 officieren van gezondheid der 3de klasse; 9 officieren van administratie der 1ste klasse, 19 der 2de klasse, 20 der 3de klasse; 31 adjunct-administrateurs, enz.

Het korps mariniers is samengesteld uit: 1 kommandant, den kolonel J. A. Beyer; 2 luitenant-kolonels, chefs der divisien; 4 eerste kapiteins, 5 kapiteins; 10 eerste luitenants, 19 tweede luitenants, 1 kapitein-kwartiermeester, 2 eerste luitenants, kwartiermeesters, 1 tweede luitenant, kwartiermeester, 1 eerste luitenant, administrateur van kleding en wapening; 1 officier van gezondheid der 1ste klasse; 2 officieren van gezondheid der 2de klasse, en 1 officier van gezondheid der 3de klasse.

Het korps ingenieurs der marine bestaat uit 4 hoofd-ingenieurs, 4 ingenieurs der 1ste klasse en 8 der 2de klasse.

Het koninklijk instituut voor de marine, te Medemblik, telt 10 militaire beambten. Het hoofd van die inrigting staat, als militaire kommandant, de schout-bij-nacht J. C. Koopman; wijders 2 kapiteins ter zee titulair, 1 kapitein der artillerie, 1 luitenant ter zee van de 1ste klasse, 2 luitenants ter zee van de 2de klasse, 1 officier van gezondheid der 1ste klasse en 1 der 2de klasse; 1 officier van administratie der 1ste klasse. Men telt daarbij voorts 1 eerste hoogleeraar, 1 lector, 4 leeraars van de 1ste klasse en 1 van de 2de klasse. Het getal adelborsten op het instituut bedraagt 76.

De heer Mercier, gewezen minister van financiën in België, wordt tusschen heden en morgen alhier verwacht. Hij is door zijne regering gelast, om, als buitengewoon gevolmagtigde, en gezamenlijk met den generaal Willmar over een handelverdrag met de Nederlanden te onderhandelen. De keuze der Belgische regering wordt als gelukkig geacht; omdat de heer Mercier vroeger Nederlandsch ambtenaar geweest is en hij zich als zoodanig gunstig heeft doen kennen, en omdat hij, als minister, veel gedaan heeft, wat de goede betrekkingen tusschen beide landen bevorderlijk kon zijn.

Bij een besluit des konings, dezer dagen genomen, is aan den heer J. Ewijk, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als ambtenaar van de commissie van beheer en toezigt over de draagmaking van het Haarlemmeer, en is als secretaris dier commissie benoemd de heer van Gennep, lid der commissie. Deze benoeming is op voordragt der commissie geschied. De tweede kandidaat, die voor die betrekking in aanmerking was gekomen, was de heer Rijssell, commissie bij het departement van binnenlandsche zaken. Deze heeft, echter, in de commissie slechts vijf stemmen bekomen, terwijl de heer van Gennep er zes op zich heeft vereenigd.

Ingevolge de bijeenroeping van de aandeelhouders der handelmaatschappij, hier ter stede, tot verkiezing van eenen commissaris, is daartoe gekozen de heer de Witte van Gitters, wethouder alhier, en tot plaatsvervangende de heer mr. Noiret de Bruin, raadslid van den Hoogen Raad der Nederlanden.

De Nederlandsche Stoompost heeft mede, dat de Hollandsche ijzeren-spoorweg-maatschappij geene concessie getraagd heeft tot het daarstellen van eenen haven te Scheveningen, noch er aan gedacht heeft, die te vragen. Maar die maatschappij heeft de eerste impulsie tot deze zaak gegeven, door een adres of memorie aan den koning aan te bieden, waarbij het wenschelijke en haalbare raadsel, belangrijke bezeterneming voor de residentie en de hoofdstad, het bijzonder, en voor het rijk in het algemeen, werd aangetoond.

Het gemeentebestuur meent, dat het plan is, de haven ten westen van de haven van de stad te openen, hetgeen veel minder kostbaar en bij het eventueel in verband brengen met, en de verdere uittooying van het Scheveningsche kanaal, ook als de kortste weg kan aangemerkt worden. Eindelijk betwijfelt de Nederlandsche Stoompost het, dat de concessie tot het aanleggen van eenen atmosferischen spoorweg, finaal geweigerd wordt. Het bestuur heeft daarvoor, dat die zaak nog aanhangende was, een beroep gedaan op de regering.

Uit een bericht van bestuurderen der Noord- en Zuid-Hollandsche redding-maatschappij blijkt, dat het getal geredde schipbreukelingen, sedert de oprigting der maatschappij in november 1821, gemeentelijk bedraagt 677. Onder de geredden waren den Albestuurder, voor de gewetene uitkomst, hantier peginen, vijf en bestuurderen als albestuurder schappij aan de menschlievendheid hunner landgenooten aanbetelezen van 1821 tot 1845.

Het herdenken van uitlandende schiedkundigen van wijlen den heer G. J. van der Grinten, die welk door den dood des zwaarvallen, van 1845, eene verspreiding beëtraigd wordt, welke niet weinig te betreuren is, is door de erfgematen voor de zwaarte der hebbers opgesteld. Voor den korten tijd, dien deze hebbers in de wereld bleef, hebben zij bijeen zal blijven, zal daarvan gewislijk, door welke nog gebruik gemaakt worden van de gelegenheid, om de daarin prijkende kunstgewrochten te kunnen bewonderen.

Den 25ten dezer is alhier overleden de heer J. B. van der Grinten, provinciale geneeskundige commissie van Zuid-Holland, med. et art. obst. doctor alhier.

Den 16ten dezer is te Zijpe, in den onderaard van bijna 79 jaren, overleden de heer J. A. van der Grinten, in leven professor, dier geneeskunde, nalatende 10 kinderen, 32 klein-kinderen en 18 achter-klein-kinderen.

Den 5den februari aanstaande zal voor het provinciaal gerechtshof in Zuid-Holland, door van strafzaken worden behandeld de zaak van G. J. van der Grinten, beschuldigd van het sluiten van dubbel huwelijk (bigamie). De advocaat-generaal, de heer en mr. J. H. G. G. G. G., zal in die zaak de functien van

openbaar ministerie waarnemen. Mr. W. Wintgens zal als verdediger optreden.

Uit de acte van beschuldiging, in deze zaak opgemaakt, blijkt, dat uit de instructie deswege is geresulteerd.

Dat is gebleken uit de verklaring van *Catrina Hofland*, huisvrouw van den beschuldigde, wonende, te 's Gravenhage, dat zij in den jare 1843, met den beschuldigde, destijds reeds gevestigd te 's Gravenhage, aldaar, met inachtneming van al de voorschriften der wet, een huwelijk heeft gesloten; dat zij heeft opgemerkt, dat de beschuldigde in het voorjaar van 1844 brieven ontving uit Duitschland, en op die wijze ontdekt heeft, dat hij daar te lande nog betrekkingen had; dat als toen de beschuldigde haar heeft gezegd, dat hij in Duitschland buiten echt met eene vrouw geleefd had en bij haar zes kinderen had verwekt, waarvan echter drie waren overleden.

Dat de beschuldigde in de maand november 1844 van haar weggegaan en naar Duitschland vertrokken is, ten einde aldaar werk te zoeken, zonder na zijn vertrek iets van zich te laten hooren, blijkende echter uit eenen brief, door haar overgelegd, bij gelegenheid van de aangifte aan den commissaris van politie te 's Gravenhage, en sub d geannexieerd aan het proces-verbaal van dien ambtenaar, opgemaakt in de 4 januari 1845, dat de beschuldigde haar op den 15den december 1844 uit Seligenstad heeft geschreven onder anderen verzoekende, dat hem zou worden toegezonden zijne huwelijks-acte, dat, na het vertrek van den beschuldigde uit 's Gravenhage, aldaar brieven aan hem geadresseerd van Hilbringen, in Pruisen, zijn aangekomen, waarvan de inhoud ten duidelijkste scheen aan te toonen, dat daar ter plaatse woonachtig was eene vrouw, *Margaretha Schmidt*, met den beschuldigde mede door den band des huwelijks verbonden.

Dat, bij onderzoek van de registers van den burgerlijken stand der stad 's Gravenhage, is gebleken, dat in het huwelijks-register van het jaar 1843, onder no. 71, de acte voorkomt, constaterende de huwelijks-verbintenis, op den 15den maart van dat jaar, door den beschuldigde met *Catharina Hofland* gesloten;

Dat, bij een in het buitenland ingesteld onderzoek is gebleken, dat de beschuldigde op den 20sten augustus 1823 te Trier, in het koninkrijk Pruisen, zich door het huwelijk heeft verbonden met *Margaretha Schmidt*, te Hilbringen woonachtig, gelijk zulks bewezen wordt door een extract uit de registers van den burgerlijken stand der stad Trier, zonder dat dit eerste huwelijk ontbonden was, tijdens hij het tweede huwelijk te 's Gravenhage sloot;

Dat, volgens ingewonnen berichten, de beschuldigde in den jaar 1833 het dorp Hilbringen, waar hij zich ongeveer drie jaren te voren had nedergezet, heimelijk heeft verlaten, als sterk verdacht van moedwillig zijn huis in brand te hebben gestoken;

Dat hij op den 10den januari 1845 zich voor het eerst weder aldaar heeft vertoofd, doch, na een verblijf van slechts eenige weken, in het begin der maand april, daaraan volgende, van daar weder is vertrokken; zijnde aan zijne nabestaanden des beschuldigten tegenwoordigheid minder aangenaam wegens zijne verdraaftheid aan sterke drank;

Dat de beschuldigde later hier te lande is wedergekeerd, doch niet meer zijne zaak reeds, bij bevelschrift van de arrondissements-geregtshof te 's Gravenhage, naar den procureur-generaal was verwezen, in handen der justitie is gekomen uit welken heeft bij geen verhoor voor den regter heeft ondergaan.

Utrecht, 27 jan. Den 22sten is alhier overleden, in den onderdom van 61 jaren, de heer *F. J. baron van Steekeren van Brandsenburg*, in leven waardijn bij 's rijks muni.

Groningen, 26 jan. De heer jhr. mr. *Herman Trip*, kantscheer in het provinciaal geregtshof alhier, is, na een veeljarig en uiterst smartelijk lijden, in den morgen van den 23sten dezer, in den onderdom van 69 jaren overleden. Hij was bij allen die hem van nabij kenden, zeer hemind, en stond bij zijne stadgenooten in de hoogste achting, als een braaf en rechtshapen man, begaafd met een buitengewoon scherp oordeel, van een zeer verlicht en vrij verstand, vol ijver voor alle nuttige inrigtingen, een trouw en streng verlijkt ambtenaar in al de betrekkingen, welke bij in deze provincie en in de

stad zijner geboorte en inwoning achtereenvolgende mogt bekleeden. Zijne echt christelijke onderwerping aan den wil zijns Hemelschen Vaders, die hem den bitteren beker des lijdens te drinken gaf, was voorbeeldig; en voor allen, die hem omringden, leerzaam en stichtelijk. Hij weende, hij bad, — maar hij klaagde nooit. Wie, die zijn vaderland liefheeft, zou het gemis van zulk een burger, van zulk een regent en regter, van zulk een christen, niet hartelijk betreuren? En noglans maakte zijn pijnlijk en langdurig lijden, zonder eenige hoop van herstel of verzachting van smart, het niet wenschelijk, dat zijn leven wierd verlengd. Zijne deugden zullen lang bij ons in een heiligend aandenken blijven; zijne aschruste zacht in den schoot der aarde! (Gron. C.)

Anhem, 28 jan. Van eene goed geïnformeerde zijde, ontvangen wij het stellige bericht, dat de heer *J. Rau* de Zijn Ed. Gestrenge aangeboden portefeuille van het ministerie van binnenlandse zaken heeft van de hand gegeven. — Gelderland zal zich dus, hopen wij, nog lang mogen verheugen in het bezit van zijnen waardigen vice-president van het gerechtshof, en deze stad blijven reom dragen op dat van eenen harer geachtste ingezetenen.

Rechtswezen.

Provinciaal-geregtshof van Gelderland.

Zitting van 27 Januari 1846.

Heden ten 2 ure heeft het hof uitspraak gedaan in de zaak van den geweten domein-opzigtter *W. J. Box*. Bij een zeer uitvoerig arrest, waarvan de voorlezing meer dan een uur aanhield, is de aangeklaagde niet schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde misdrijven van: 1o. medepligtigheid aan het verduisteren en onttrekken aan derzelter bestemming van geldsommen, te zamen eene waarde van 3000 franken te boven gaande, en welke gelden bij den agent van het domein, diithoofde van zijnen post, in handen waren, en wegens welke hij verantwoording schuldig was; 2o. medepligtigheid aan knevelarij; 3o. van valsheid in onderhandsch geschrift en het gebruik maken van hetzelfde, wetende dat het valsch was; 4o. van escroquerie; — doch schuldig verklaard aan medepligtigheid aan valsheid, door een ambtenaar begaan in acten, tot zijnen post behoorende en dien ten gevolge, met toepassing van de artikelen 146, 164, 59 en 60 van het Wetboek van Strafrecht, van de artikelen 7 en 8 der publicatie van den 15den december 1813, veroordeeld tot de straffe van het zwaaijen van het zwaard over het hoofd, eene tuchhuisstraf van 10 jaren, eene geldboete van f250 en de kosten.

Ingezonden stukken.

Nieuwe staats-regtsleer,

VOLGENS DE VINDING VAN HET OPENBAAR MINISTERIE

Een buitenlandsch ministerieel dagblad (*L'Emancipation*, van den 20sten januari) gewaagt van een *zonderling* constitutioneel leerbegrip, waarvan het in een *Wants*, in Holland, ter zake van een misdrijf der drukpers geweest vonnis de blijk heeft gevonden, vermeldende vervolgens de veroordeling van den nitgever van den *Politischen Snelwagen* door de arrondissement-regtbank te Zwolle, en met name de daarbij uitgesproken beslissing, dat, ofschoon de koning inlichting van dezelfs ministers moge gevraagd hebben, tot het samenstellen der troopredicantia dat stuk niet geacht worden in dezelfs geheel van Zijne Majesteit te zijn uitgegaan.

Inderdaad *zonderling* moet het in- en uitlander voorkomen, in een land, welks regeringsvorm gezegd wordt, op het voetspoor van Engeland, *constitutioneel* te zijn, en waar men altijd geleerd heeft, dat zelfs de eerste ontwerper van de tot grondslag gelegde schets der grondwet inzonderheid het oog gehad had op dat Engeland, zoo vaak het moederland der constitutie geheten, en nog korteling door een minister, vrij onpassend trouwens, tot gelijkenis genomen (1), zoo eensklaps, door eenen regterlijken penne-

(1) Tot vergoeljing van de schorsing der verzilvering van de bankbiljetten der Jaxasche bank, alsof het Engelsch gouvernement tegen het einde der vorige eeuw daarvan een voorbeeld had gegeven. In Engeland was, bij Parlements-acte, het bankpapier tot den *legal tender*, welzig betaalmiddel, voor alle betalingen verklaard; te Batavia heeft een regterlijk vonnis, zoo men in de couranten gelezen heeft, de bank zelve tot betaling van eene *assignatie* in zilveren specie genoodzaakt.

trok het algemeen gevestigde begrip omverre geworpen te zien, dat de bevoordingen van de aanspraak, met welke de koning de sessie van het vertegenwoordigend lichaam opent, door de ministers ontworpen en opgesteld zijn.

Dubbel *zonderling*, terwijl men ten zelfden dage in alle nieuwsbladen leest, dat in Engeland de *raad van ministers* is vergaderd geweest om voor de aanstaande opening van het Parlement de alsdan van den troon af te lezen *aanspraak* vast te stellen, en dat de eerste minister een aantal Parlementsleden ten zijnen huize genoodigd heeft om hun, naar gewoonte, den inhoud derzelve een paar dagen voor de plegtigheid mede te deelen. Zulke voorafgaande ambtelijke *mededeeling*, trouwens, is, bij ons te lande, niet gelijkerwijze gebruikelijk; doch menigeen zal zich nog wel herinneren, te 's Gravenhage, ten minste voor het jaar 1831, de *aanspraak des konings*, in geschrifte, of ter landsdrukkerij gedrukt, daags voor de opening der sessie, te hebben gelezen, of vertrouweljk te hebben hooren voorlezen. In oktober 1830 bragt eene onverwachte, op den eigen dag der opening eerst aangekomene, tijding te weeg, dat noodig werd geoordeeld aan den slotzin der aanspraak eene wijziging te geven, en dit had ten gevolge, dat, in volgende jaren, ofschoon steeds voor de opening der zitting gedrukte exemplaren der troonrede ter staatssecretarij voorhanden waren, in den regel geen daarvan mocht worden *afgeleverd* dan van het oogenblik aan, dat de aanspraak *werkelijk gehouden was*. Ook aan die beperking van den tijd der *afgifte*, echter, is zelfs nog bij den duur der *buitengewone omstandigheden*, met weinig gestrengheid de hand gehonden. En wat daarvan zij, indien de door den koning bij de openings-plegtigheid te houdene aanspraak immer beschouwd ware geworden als de uitdrukking, niet van eene door zijne ministers vastgestelde mededeeling, maar van zijne persoonlijke, individuele, gevoelens, — zoo ware *altijd* mogelijk geweest dat hij zou kunnen goedvinden daarin, onder het uitspreken zelve, te veranderen; bij te voegen of weg te laten. Wie ziet niet in, dat, indien dit immer zoo begrepen ware geweest, te *geener tijd*, noch voor noch na het bevreemdende voorval van 1830, eenen secretaris of eenige persoon, wie hij zijn mogt, met het opstel van 's konings woorden vertrouwd, geoorloofd kon zijn die aan den man te brengen, zoo lang ze niet werkelijk in het openbaar uitgesproken waren?

Van het oogenblik aan, toen vernomen werd, dat aan het land een *constitutionele regeringsvorm* en eene *volksvertegenwoordiging* zoude gegeven worden, stond ook algemeen, en zonder tegenspraak, het begrip vast, dat het oogmerk en het doel was, den stelregel te doen gelden, welken de Engelschen te kennen geven met de spreekwijze: *the king can do no wrong*; dat is, wat er ook geschiede, de koning is daarvoor niet aansprakelijk. Daaraan hinderde in geen een deele, dat tot in het voorlaaste jaar der regering van koning *WILLEM I* geene *ministeriële verantwoordelijkheid* (voor alle daden, door den als zoodanig verrigt, of tot welker daarstelling of uitvoering zij zullen hebben medegewerkt, enz.) in de grondwet *beschreven* was, en dat er geene gedachte was aan een, hetzij homogeen of collectief, ministerie of aan eenen dirigenden minister of hoofd van het kabinet. Het toen evenzeer als ten huidige dage algemeen vaststaande begrip was, dat, uit den aard van eenen constitutionelen regeringsvorm op zich zelve, de aansprakelijkheid altijd op de ministers rustte, af mogten zij slechts zoo vele hoofden van afzonderlijke ministeriële departementen, en hoe uiteenlopend ook onderling in gevoelens zijn. Geen woord van eene koninklijke aanspraak werd immer geacht niet aan ten minste een der ministers te moeten toegerekend werden.

Tijdens de vereeniging met de later afgescheidene, thans eenen afzonderlijken en onafhankelijken constitutionelen staat uitmakende, provincien, bestond er voorzeker noch homogeen noch collectief ministerie, en de koning, zoo beweerd werd, zag in de ministers slechts zijne secretarissen of commiezen. Niettemin, toen, in 1826, het woord *landgenooten* (*compratriotes*) in de koninklijke aanspraak opzigteljk de gansche bevolking gebezigd, te Brussel opzien baarde, werd daarover geene andere aanmerking gemaakt, dan dat men de uitdrukking stout (*hardi*) vond in den minister, die de zinsnede gesteld had.

